

**ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Γ
ΛΥΚΕΙΟΥ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: Η ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ Ο
ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΝ 19° ΑΙΩΝΑ
(1815-1871)**

A1. ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΙΡΗΝΗΣ ΤΗΣ ΒΙΕΝΝΗΣ (ΟΚΤ. 1814 – ΙΟΥΝ. 1815)

* Η σύγκληση του Συνεδρίου

ΝΙΚΗΤΡΙΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ: 1. Αυστρία 2. Ρωσία 3. Πρωσία 4. Βρετανία

ΣΥΓΚΛΗΣΗ: 1^η Νοεμβρίου 1814

ΣΚΟΠΟΣ:

- 1) Επίσημος τερματισμός πολέμου
- 2) λύση προβλημάτων πολέμου
- 3) επαναφορά «παλαιού καθεστώτος» (ancient regime)
- 4) περιορισμός Γαλλίας
- 5) αποκατάσταση εδαφικού και πολιτικού καθεστώτος στις

άλλες χώρες

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ:

- α. Τα συμφέροντα των νικητριών Δυνάμεων δε συνέπιπταν
- β. Ταυτίστηκαν μόνο για τον περιορισμό της Γαλλίας στα προπολεμικά της σύνορα και για την αποκατάσταση του πολιτικού καθεστώτος στις άλλες χώρες

7/9/2024

Α1. ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΙΡΗΝΗΣ ΤΗΣ ΒΙΕΝΝΗΣ (Οκτ. 1814 – Ιουν. 1815)

*** Παλινόρθωση του «παλαιού καθεστώτος»**

ΚΥΡΙΟΙ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΤΕΣ:

1. κόμης Κάσλρι (Βρετανία – Υπουργός Εξωτερικών)
2. πρίγκιπας Μέτερνιχ (Αυστρία – καγκελάριος – πρόεδρος Συνεδρίου)
3. Ταλεϋράνδος (Γαλλία – Υπουργός Εξωτερικών)

ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΩΝ:

- α. με την παλινόρθωση ήταν δυνατό να αναχαιτιστούν οι δυνάμεις της ανατροπής (* της Γαλλικής επανάστασης)
- β. οι πολυεθνικές αυτοκρατορίες εξυπηρετούν την ειρήνη ΓΙΑΤΙ; οι θρησκευτικές ή γλωσσικές κοινότητες δεν είχαν σαφή διακριτά γεωγραφικά όρια (* ώστε να συστήσουν εθνικά κράτη)
- γ. Τα εθνικά κράτη, αν συγκροτούνταν, θα περιείχαν μειονότητες

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ: αυτές θα ήταν αντικείμενο διεκδίκησης από γειτονικά κράτη

Κλέμενς φον Μέτερνιχ

ΔΙΑΚΡΙΣΗ «ΛΑΟΥ» - «ΕΘΝΟΥΣ»

- λαός=πολιτική ενότητα / έθνος= πολιτιστική ενότητα
- Συμπίπτουν στην περίπτωση της Γαλλίας (ίδια γλώσσα, θρησκεία, ταυτότητα, ιστορία)
- Ελάχιστες διακριτές εθνικές κοινότητες στη Δυτ. Ευρώπη στις επικράτειες Αψβούργων, Ρομανώφ, Οθωμανών Σουλτάνων
- Στην Κεντρική και Ανατολική το θρήσκευμα και η γλώσσα δεν οδήγησαν στη δημιουργία εθνών

7/9/2024

Κόμης Κάσλρεϊ

*** Η εποχή Μέτερνιχ**

ΜΕΤΕΡΝΙΧ: κυρίαρχη προσωπικότητα στο Συνέδριο

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΜΕΤΕΡΝΙΧ:

1. ανυποχώρητος υποστηρικτής της μοναρχικής εξουσίας, νομιμότητας, σταθερότητας
2. ένιωθα πάνω απ' όλα Ευρωπαίος, προωθούσε την ιδέα της Ευρώπης
3. εχθρός των εθνικών κινημάτων και των εθνικών κρατών ΑΙΤΙΑ; α) απειλούσαν τη συνοχή της αυτοκρατορίας των Αψβούργων β) υπονόμευαν το όραμα της ευρωπαϊκής ενότητας
4. εχθρός της δημοκρατίας και των ριζοσπαστικών αλλαγών

ΣΤΟΧΟΣ ΜΕΤΕΡΝΙΧ – ΚΑΣΛΡΙ – ΤΑΛΕΪΡΑΝΔΟΥ

διατήρηση ισορροπίας ισχύος για την αποφυγή της κυριαρχίας μιας μεγάλης δύναμης

ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

- ➔ δημιουργία «αναχώματος» ισχυρών κρατών στα δυτικά της Γαλλίας (Βασίλειο Ολλανδίας με προσθήκη Βελγίου, Βασίλειο Σαρδηνίας με προσάρτηση Πεδεμόντιου και Γενοβας)
- ➔ ενίσχυση της Αυστρίας με ανάκτηση Τοσκάνης-Μιλάνου, προσάρτηση Βενετίας

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ

θύματα των ρυθμίσεων οι ιταλικές και οι μικρές γερμανικές χώρες ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ; Η Ιταλία και η Γερμανία παρέμειναν κατακερματισμένες σε βασιλεία κ.λπ. υπό την επιρροή της Αυστρίας και της Πρωσίας αντίστοιχα.

Σαρλ Μωρίς ντε Ταλλεϋράν

*** Το τέλος του Ναπολέοντα – Ίδρυση της Ιεράς Συμμαχίας**

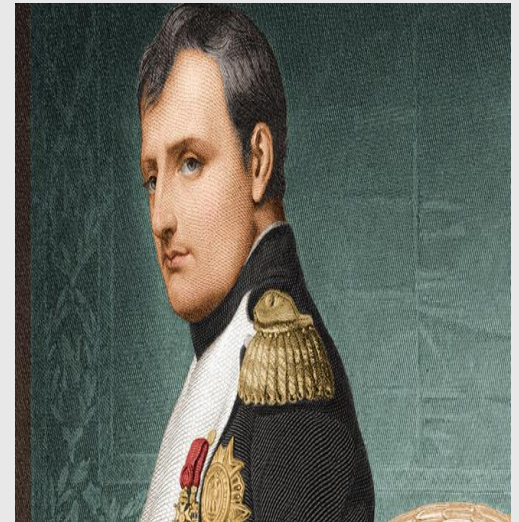
ΔΡΑΣΗ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΑ

- ➡ απειλή του Συνεδρίου από το δραπέτη Ναπολέοντα – αποβιβάστηκε στη Γαλλία
- ➡ πολέμησε χωρίς συμμάχους – συντριβή στο Βατερλό (18 Ιουνίου 1815) – νικητές στρατηγοί: Ουέλιγκτον, Μπλύχερ
- ➡ αναγκάζεται να παραιτηθεί και πάλι – εξορία στη νήσο Αγία Ελένη

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΓΙΑ ΓΑΛΛΙΑ

- Η Γαλλία υπογράφει νέα συνθήκη ειρήνης
- χάνει την περιοχή του Σάαρ από την Πρωσία
- καταβάλλει πολεμική αποζημίωση
- δέχτηκε στρατό κατοχής

**Ναπολέον
Βοναπάρτης**

ΙΔΡΥΣΗ ΙΕΡΑΣ ΣΥΜΜΑΧΙΑΣ (26/9/1815)

- Αυστρία – Ρωσία – Πρωσία
- σκοπός να ανακοπούν τα φιλελεύθερα και εθνικά κινήματα

ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- ❧ έγινε παλινόρθωση του «παλαιού καθεστώτος»
- ❧ καθιερώθηκαν οι αρχές της ισορροπίας των δυνάμεων και της παρέμβασης στο πλαίσιο συστήματος ασφάλειας (Ευρωπαϊκή Συμφωνία)
- ❧ οι λαοί της Ευρώπης, ωστόσο, είχαν ενστερνιστεί τα μηνύματα της Γαλλικής Επανάστασης
- ❧ δρούσαν δυνάμεις που αμφισβητούσαν τις αρχές της Ιερής Συμμαχίας

ΤΣΑΡΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Α΄

A3. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821 - ΕΝΑ ΜΗΝΥΜΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Πώς παρουσιάστηκε ως κίνημα;

*** Ο χαρακτήρας της Ελληνικής Επανάστασης**

1. προϊόν εθνικού κινήματος
2. συγγενεύει με τα εθνικά κινήματα σε Ιταλία, Γερμανία, ΗΠΑ, Γαλλία
3. πολιτικό κίνημα: σύσταση αντιπροσωπευτικής και ευνομούμενης πολιτείας
4. προβολή των Ελλήνων της εποχής ως απογόνων των αρχαίων
5. ταύτιση με τους άλλους Ευρωπαίους - διάκριση από Τούρκους
6. καταγγελία τουρκικής κυριαρχίας ως παράνομης και αυθαίρετη
7. προβολή του δικαιώματος να απελευθερωθούν και να συστήσουν ανεξάρτητη πολιτεία βάση των αρχών της εθνικής αυτοδιάθεσης και της λαϊκής κυριαρχίας

★ Οργάνωση και έκρηξη της επανάστασης.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

- Φιλική Εταιρεία= μυστική οργάνωση που ιδρύθηκε το 1814 στην Οδησό της Ρωσίας από τρεις Έλληνες, τρεις άσημους εμπόρους ή γραμματείς εμπόρων, τον Εμμανουήλ Ξάνθο, τον Νικόλαο Σκουφά και τον Αθανάσιο Τσακάλωφ. Σημαντικά και δραστήρια στελέχη της μυστικής πατριωτικής οργάνωσης υπήρξαν ο Παναγιώτης Αναγνωστόπουλος και ο Παναγιώτης Σέκερης.
- Αρχική πρόθεση ήταν να προκληθεί, αφού θα είχε αναπτυχθεί η Εταιρεία και όταν παρουσιαζόταν η κατάλληλη ευκαιρία, γενική επανάσταση των Ελλήνων για την απελευθέρωση της πατρίδας από τους Οθωμανούς Τούρκους.

7/9/2024

Λάβαρο Φιλικής Εταιρείας

Τσακάλωφ

Σκουφάς

Ξάνθος

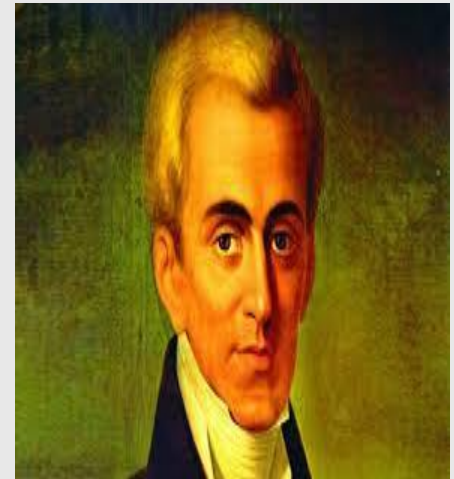

- για την απελευθέρωση της πατρίδας από τους Οθωμανούς Τούρκους.

ΣΤΟΧΟΙ

- να κατηχήσουν στην Εταιρεία όσο το δυνατόν περισσότερους σημαίνοντες Έλληνες,
- να αναθέσουν την ηγεσία στον Ιωάννη Καποδίστρια, υπουργό Εξωτερικών τότε της Ρωσίας
- μέσω αυτού να εξασφαλίσουν την υποστήριξη της κραταιός και ομόδοξης χώρας του Βορρά.
- Από τους τρεις στόχους οι ηγέτες της Εταιρείας μόνο τον πρώτο πέτυχαν αυτοί και άλλα στελέχη της κατήχησαν πλήθος Ελλήνων. Ο Καποδίστριας αρνήθηκε να αναλάβει την ηγεσία, επειδή:

Ιωάννης Καποδίστριας

- έκρινε πως οι περιστάσεις δεν ευνοούσαν την επιτυχία ενός εγχειρήματος
- τόσο οι αρχές του όσο και η ιδιότητά του ως διπλωμάτη δεν ήταν συμβατές με τις αντίστοιχες ριζοσπαστικές ιδέες που ενέπνεαν τη δράση της Φιλικής Εταιρείας.
- αρνήθηκε να ζητήσει από τον Ρώσο αυτοκράτορα Αλέξανδρο Α' τη συνδρομή της Ρωσίας στη σχεδιαζόμενη επανάσταση των Ελλήνων.
- ήταν πεπεισμένος ότι η υποστήριξη της Ρωσίας προς το ελληνικό εγχείρημα θα έβλαπτε την ελληνική υπόθεση, επειδή θα έστρεφε τις άλλες δυνάμεις εναντίον της Ρωσίας.

Η δολοφονία του

ΗΓΕΤΗΣ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

- Η ηγεσία της Εταιρείας δόθηκε εν τέλει, στις αρχές του 1820, στον **Αλέξανδρο Υψηλάντη**, γόνο επιφανούς οικογένειας **Φαναριωτών*** στην υπηρεσία τότε του Ρώσου τσάρου.
- Ο ρομαντικός πατριώτης δεν ήταν μάλλον σε θέση να εκτιμήσει τις πολιτικές πλευρές του εγχειρήματος και την τεράστια ευθύνη που αναλάμβανε απέναντι στο έθνος.
 - Με την έξοδό του στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες, τον Φεβρουάριο του 1821, ο Υψηλάντης φαίνεται πως υπολόγιζε περισσότερο σε έναν ρωσοτουρκικό πόλεμο, τον οποίο θα προκαλούσε η αναμενόμενη εισβολή τουρκικών στρατευμάτων στις Ηγεμονίες

Αλέξανδρος Υψηλάντης

- Επαναστατικές εστίες προκλήθηκαν από τους αποστόλους της Εταιρείας σε πολλά μέρη της επικράτειας του Οθωμανού σουλτάνου
- Στην Πελοπόννησο, στη Μακεδονία, στην Ήπειρο, στη Θεσσαλία, στη Στερεά Ελλάδα, στην Κρήτη, στην Κύπρο και στα νησιά του Αιγαίου, παντού, οι Έλληνες ύψωσαν τη σημαία με τον σταυρό και κατήγγειλαν την εξουσία του σουλτάνου ως παράνομη, αυθαίρετη και τυραννική,
- Ο Αλέξανδρος Υψηλάντης στη Μολδαβία και τη Βλαχία, ο Εμμανουήλ Παππάς στη Μακεδονία, ο Αθανάσιος Διάκος, ο Οδυσσέας Ανδρούτσος, ο Μάρκος Μπότσαρης, ο Γεώργιος Καραϊσκάκης, ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης και ο Γρηγόριος Δικαίος ή Παπαφλέσσας έβαλαν φωτιά στις ευρωπαϊκές κτήσεις του σουλτάνου. Η αγριότητα με την οποία αντέδρασε ο τελευταίος στην πρόκληση των Ελλήνων απέτρεψε το ενδεχόμενο μεσολάβησης μεταξύ των δύο μερών, κατέστησε τους Έλληνες εμπολέμους και, εν μέρει, έκρινε και την έκβαση της επανάστασης.

7/7/2024

*** Η πολιτική συγκρότηση των Ελλήνων**

- Τοπικά επαναστατικά συμβούλια («εφορίες, σύγκλητοι, καγκελαρίες» κ.λπ.)
 - Τοπικές γερουσίες:
 - Πελοποννησιακή Γερουσία
 - Άρειος Πάγος (Ανατολική Στερεά Ελλάδα)
 - Γερουσία της Δυτικής Χέρσου Ελλάδος
 - οι αντιπρόσωποι είναι οι ίδιοι με αυτούς στα τοπικά συμβούλια
-
- ανάληψη εξουσίας από τους ίδιους άρχοντες, συνέχεια προεπαναστατικής ελληνικής εξουσίας
 - οι τοπικοί άρχοντες διαθέτουν μεγάλη επιρροή
 - οι νεοεισερχόμενοι πολιτικοί επιζητούν τον περιορισμό της εξουσίας των παλιών αρχόντων

ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ

- οι φιλελεύθεροι νεήλυδες δημιουργούν τα φιλελεύθερα συντάγματα του Αγώνα, αλλά έχουν μικρή συμμετοχή στην άσκηση εξουσίας
- Διαμάχη Δημ. Υψηλάντη + Φιλικών/στρατιωτικών εναντίον προκρίτων
- Υποστηρίζουν την έμμεση εκλογή αντιπροσώπων από τους «εγκριτώτερους» κάθε επαρχίας. («ολιγαρχικοί»)
- Οι πρόκριτοι την απευθείας εκλογή από το λαό («δημοκρατικοί»)
- Εθνοσυνέλευση Επιδαύρου (τέλος 1821): 1822 το πρώτο δημοκρατικό φιλελεύθερο σύνταγμα
- Η διεθνής κατάσταση και η ισχύς των ελληνικών ηγετικών ομάδων ενίσχυσαν τις συντηρητικές τάσεις.

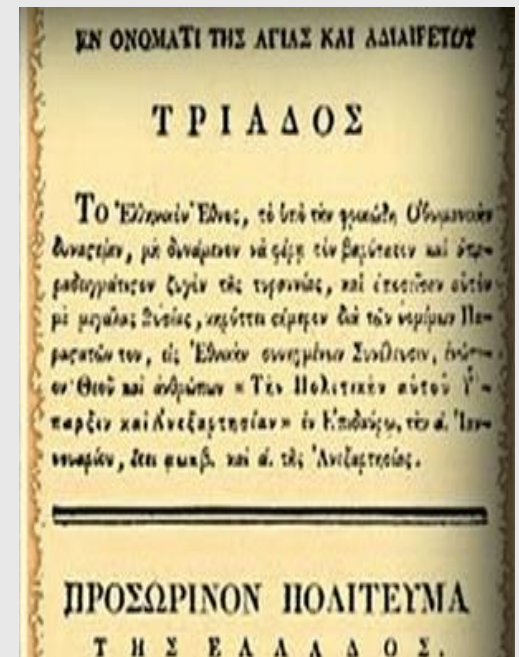
Σύνταγμα Επιδαύρου

ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

- ✓ Επικράτηση επανάστασης στη νότια Ελλάδα $\Rightarrow$ διευκολύνεται η λύση του ελλ. ζητήματος
- ✓ Δημιουργία μικρού ελληνικού κράτους, ανεξάρτητου και ομοιογενούς, δημιουργία «Μεγάλης Ιδέας»

ΟΡΙΣΜΟΣ: εθνική πολιτική που αποσκοπούσε στην απελευθέρωση των ιστορικών ελλ. χωρών και των τόπων όπου κατοικούσαν Έλληνες, οι οποίοι ονομάστηκαν από την ελεύθερη ελληνική εστία «αλύτρωτοι»

- * Συνταγματική και αντιπροσωπευτική πολιτεία: «Προσωρινόν πολίτευμα της Ελλάδος» (1822)
- * Διαμάχες για τον έλεγχο της εξουσίας, εμφύλιες συγκρούσεις
- * Συστηματική καταστροφή Πελοποννήσου από Ιμπραήμ (1825)
- * Δημιουργία ξενικών κομμάτων («γαλλικό», «αγγλικό», «ρωσικό»)
- * Χορήγηση δανείων στις επαναστατικές κυβερνήσεις

- Η επικράτηση της Επανάστασης στη νότια Ελλάδα διευκόλυνε τη λύση του «Ελληνικού Ζητήματος», επειδή η δημιουργία μικρού σε έκταση ελληνικού κράτους δεν προκαλούσε σοβαρό ακρωτηριασμό της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Δημιουργήθηκαν ωστόσο οι προϋποθέσεις για να αναπτυχθεί η Μεγάλη Ιδέα*, δηλαδή η εθνική πολιτική που αποσκοπούσε στην απελευθέρωση των ιστορικών ελληνικών χωρών και των τόπων γενικά όπου κατοικούσαν Έλληνες, οι οποίοι στο εξής ονομάστηκαν από την ελεύθερη ελληνική εστία αλύτρωτοι Έλληνες. Εν προκειμένω χρειάζεται να τονιστεί ότι με τη γενική εξέγερση στη νοτιοανατολική Ευρώπη η Φιλική Εταιρεία -όπως και ο πρωτομάρτυρας του έθνους Ρήγας Βελεστινλής στα τέλη του 18ου αιώνα- δεν αποσκοπούσε στην ίδρυση «Βαλκανικής Ομοσπονδίας» όλων των λαών της περιοχής, όπως εσφαλμένα υποστηρίζεται από ορισμένους. Μολονότι ο Αλέξανδρος Υψηλάντης κάλεσε στις επαναστατικές του προκηρύξεις όλους τους χριστιανούς της ευρύτερης περιοχής να εξεγερθούν εναντίον της οθωμανικής κυριαρχίας και μολονότι μέλη της Φιλικής Εταιρείας υπήρξαν και ορισμένοι Σέρβοι, Μαυροβούνιοι, Βούλγαροι, Μολδαβοί και Βλάχοι (της Βλαχίας), στόχος ήταν η ίδρυση ελεύθερης ελληνικής πολιτείας, στην οποία θα συμμετείχαν και όλοι οι άλλοι ετερόγλωσσοι χριστιανοί ως Έλληνες πολίτες.

ΛΥΣΗ «ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ»

- δημιουργία μικρού ελληνικού κράτους
- σταδιακή ανάπτυξη «Μεγάλης Ιδέας»: εθνική πολιτική που αποσκοπούσε στην απελευθέρωση των ιστορικών ελληνικών χώρων όπου κατοικούσαν Έλληνες (αλύτρωτοι)
- **ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΡΑΤΟΥΣ**
- συγκρότηση πυρήνων επαναστατικής εξουσίας
- παράλληλα υφιστάμενοι πυρήνες εξουσίας (προεστοί)
- □ «Προσωρινόν Πολίτευμα της Ελλάδος»(1822): διακήρυξη και υπόσχεση
-

✱ Η έκβαση της Επανάστασης

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

- Πρωτόκολλο Ανεξαρτησίας 22 Ιαν./3 Φεβρ. 1830
- Καθεστώς εγγύησης της εδαφικής ακεραιότητας, της εθνικής ανεξαρτησίας και του μοναρχικού πολιτεύματος
- Εγγυήτριες: Μ.Βρετανία, Γαλλία, Ρωσία
- Παρεμβάσεις από τις Μ.Δυνάμεις στην εθνική πολιτική

ΣΥΝΟΡΑ: 1830, 1832: Στ. Ελλάδα, Πελοπόννησος, Κυκλάδες

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ

- ✓ «φυσικοί ηγέτες» (προεστοί, αρχιερείς, καπετάνιοι)
 - ✓ «παλαιόν σύστημα» (προεστοί-αρχιερείς)
 - ✓ «προκομμένοι» (λόγιοι)
 - ✓ Ι. Καποδίστριας (1828-1832): έθεσε τις βάσεις της δημόσιας διοίκησης, δικαιοσύνης, στρατού και εκπαίδευσης
- ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ 1832
- ✓ Μοναρχικό, απουσία Συντάγματος
 - ✓ Ηγεμόνας: Όθων (γιος του βασιλιά της Βαυαρίας Λουδοβίκου των Βιτελσβάχων)
 - ✓ Έγινε δεκτός ως μεσσίας, σημάδι αισιοδοξίας

Αργολική Αρχαιακή Βιβλιοθήκη
Ιστορίας & Πολιτισμού

Η ΕΔΑΦΙΚΗ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ (1832 – 1947)

A4. ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ (1830-1881)

*** Η εδαφική επικράτεια και το πολίτευμα**

- Έκταση και καθεστώς καθόρισαν τις εσωτερικές και εξωτερικές εξελίξεις
- Ανάπτυξη Μεγάλης Ιδέας και αλυτρωτικών αγώνων
- Ανάπτυξη φιλελεύθερου κινήματος για την προαγωγή συνταγματικών και κοινοβουλευτικών θεσμών

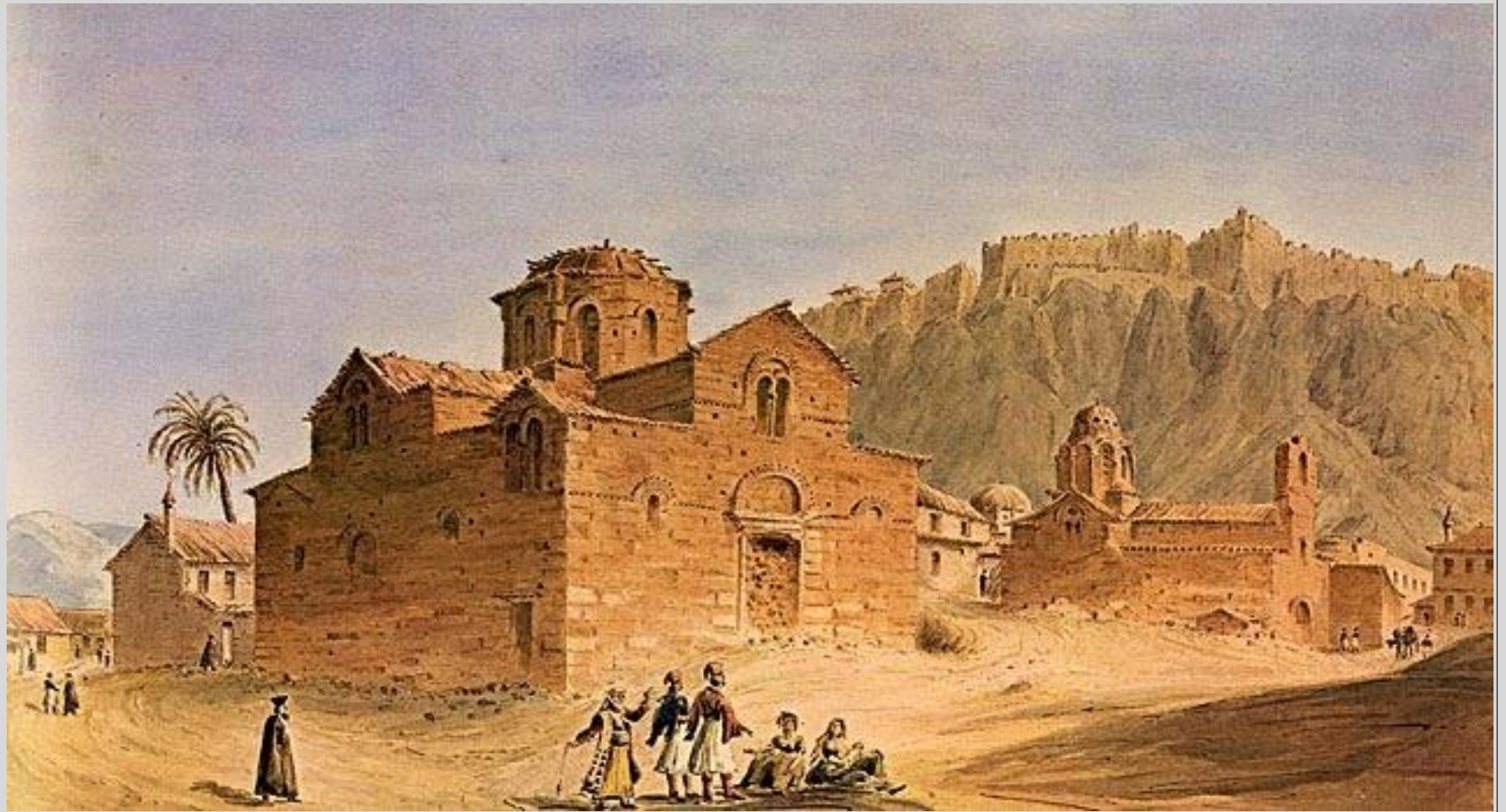
*** Αλυτρωτισμός**

- Εθνική πολιτική για την απελευθέρωση ιστορικά ελληνικών τόπων
- Υπήρξαν επικρίσεις (Α. Μαυροκορδάτος, Εμ. Ροϊδης): μειοψηφία
- Επηρέασε την οργάνωση του δημόσιου βίου

*** Πρώτες προσπάθειες συγκρότησης κράτους**

- ✓ Κατεστραμμένες παραγωγικές υποδομές, παραμελημένη γεωργία, ολιγάνθρωπη χώρα, προβλήματα στις συγκοινωνίες
 - ✓ Βαυαροί επιστήμονες και καλλιτέχνες, πρότυπο ο κλασικισμός
 - ✓ Νομοθεσία, διοίκηση, εκπαίδευση, πολεοδομία κ.ά τομείς
- ΑΛΥΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ
- Αδυναμία να διανεμηθούν οι εθνικές γαίες
 - η ληστεία (συντηρούνταν από τους ατάκτους του αγώνα και τον αλυτρωτισμό)
 - Αναλφαβητισμός
 - Δεισιδαιμονία

*** Επανάσταση 3^{ης} Σεπτεμβρίου 1843**

- ✓ Διάχυτη δυσaréσκεια εναντίον του ηγεμόνα κύκλων που θίγονταν τα συμφέροντά τους
- ✓ Δυσaréσκεια από τους παλαιούς άρχοντες
- ✓ Συμμαχία συντηρητικών με φιλελεύθερους εναντίον του Όθωνα
- ✓ Δυσaréσκεια για την ανακήρυξη του «αυτοκέφαλου» της Εκκλησίας της Ελλάδος
- ✓ Γ' Σεπτεμβρίου 1843: συγκάλεση εθνοσυνέλευσης, παραχώρηση Συντάγματος, αφετηρία κοινοβουλευτικού βίου

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ:

1. επανέρχονται στο προσκήνιο οι παλαιοί άρχοντες
2. δεν προέκυψαν οι προϋποθέσεις για σταθερά πολιτικά κόμματα
3. φιλελεύθερο το Σύνταγμα χωρίς κατοχύρωση της λαϊκής κυριαρχίας

* Κατοχύρωση λαϊκής κυριαρχίας

ΣΥΝΤΑΓΜΑ 1864: έλευση νέου ηγεμόνα
Γεωργίου Α΄ των Γλυξβούργων (Δανία)
πολιτικοί αγώνες Χ.Τρικούπη («δεδηλωμένη
εμπιστοσύνη του κοινοβουλίου»)

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

1. Σεβασμός στη λαϊκή ετυμηγορία και τη λαϊκή κυριαρχία
2. Ανάπτυξη εκλογικών πολιτικών σχηματισμών με σταθερές αρχές και προγράμματα
3. Κατάρρευση του παλαιού καθεστώτων των αρχόντων και των ξενικών κομμάτων, ανάδειξη νέας γενιάς πολιτικών
4. Θεμελίωση πολιτιστικής συνέχειας ελλ. έθνους:
Κωνσταντίνος Παπαρρηγόπουλος

ΟΡΙΣΜΟΙ

- **Εγγυήτριες δυνάμεις ή προστάτιδες δυνάμεις :** η Αγγλία, η Γαλλία και η Ρωσία αναλαμβάνουν την προστασία του νεοσύστατου ελληνικού κράτους εγγυώμενες την εδαφική του ακεραιότητα, την εθνική ανεξαρτησία και το μοναρχικό καθεστώς.
- **Αλυτρωτισμός :** εθνική πολιτική με στόχο την απελευθέρωση των αλύτρωτων ιστορικών ελληνικών τόπων και την υλοποίηση της Μεγάλης Ιδέας.
- **Αυτοκέφαλο της Εκκλησίας της Ελλάδος:** το εκκλησιαστικό καθεστώς κατά το οποίο η Εκκλησία της Ελλάδος από το 1833 αυτονομείται διοικητικά από το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως.
- **Αρχή της δεδηλωμένης:** θεμελιώδης αρχή λειτουργίας του κοινοβουλευτικού συστήματος. Την εισήγαγε στην Ελλάδα ο Χ.Τρικούπης το 1875. Σύμφωνα μ' αυτή το κόμμα που πλειοψηφεί στις εκλογές θα πρέπει, για να κυβερνήσει, να έχει εξασφαλισμένη («δεδηλωμένη») την εμπιστοσύνη της πλειοψηφίας της Βουλής.

A5. ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ – ΚΡΙΜΑΪΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

★ «Ανατολικό Ζήτημα»

- Διεθνές ζήτημα από τη βαθμιαία υποχώρηση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας από την Εγγύς Ανατολή και τη χερσόνησο του Αίμου
- Παρακμή ήδη από τον 17^ο αιώνα

★ Κατά τον 18^ο και 19^ο αι.

- Νέα φάση του Ανατολικού Ζητήματος: σχέδιο για εκδίωξη των Οθωμανών από την Ευρώπη, διανομή των ευρωπαϊκών εδαφών
- Πρωτοβουλία: Αυστρία, Ρωσία ⇒ δράση Μ. Αικατερίνης
- Κατάληψη Επτανήσων από τους Γάλλους (1797) και ναπολεόντεια εκστρατεία στην Αίγυπτο (1789) ⇒ η Υψηλή Πύλη καλεί σε βοήθεια τους Ρώσους εναντίον των Γάλλων

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ:

- ✓ Ο ρωσικός πολεμικός στόλος περνά τα Δαρδανέλλια, κατάληψη Ιονίων Νήσων
- ✓ Βοήθεια από την Αγγλία προς την Πύλη στην Αίγυπτο
- ✓ Ρωσοτουρκικός πόλεμος (1828-1829) ⇒ Συνθήκη Αδριανούπολης 1829: αναγνώριση αυτονομίας Σερβίας

ΤΟ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ

Ο ΚΡΙΜΑΪΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

A6. Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΉ ΕΠΑΝΆΣΤΑΣΗ

*** Η Βιομηχανική Επανάσταση στην Αγγλία**

ΚΑΤΑΛΛΗΛΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΑ

1. μεγάλη αύξηση βαμβακερών υφασμάτων - αδυναμία παραγωγών
2. τεχνολογικά επιτεύγματα στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας: μηχανική ανέμη («κλώστρια Τζένη»)
3. ύπαρξη απαραίτητων κεφαλαίων εξασφαλισμένα από την «Εμπορική Επανάσταση»
4. διαθέσιμο εργατικό δυναμικό
5. αγροτικό πλεόνασμα από τις περιφράξεις κοινοτικών γαιών
6. ελεγχόμενες πηγές πρώτων υλών
7. αγορές για τα βιομηχανικά προϊόντα στις αποικίες
8. εξαιρετικά ανεπτυγμένο σύστημα πλωτής και οδικής συγκοινωνίας
9. μεγάλες ποσότητες γαιάνθρακα με δυνατότητα εξόρυξης
10. παρακμασμένες οι μεσαιωνικές συντεχνίες
11. ανεπτυγμένο πιστωτικό σύστημα
12. νομοθεσία που ευνοεί τη λειτουργία της αγοράς

